
Asukkaiden osallistuminen maakuntalaissa

Muutostukiklinikka Kuntamarkkinoilla

14.9.2017, Kuntatalo
Päivi Kurikka, erityisasiantuntija
Suomen Kuntaliitto
paivi.kurikka@kuntaliitto.fi

Monenlaista osallisuutta

Tieto-osallisuus

Oikeus tiedon saamiseen ja tuottamiseen

Suunnitteluosallisuus

Yksilö osallistuu itseään koskevan toiminnan ja palvelujen suunnitteluun

Päätösosallisuus

Yksilö osallistuu itseään tai esim. asuinaluettaan koskevaan päätöksenteon valmisteluun ja päätöksentekoon

Toimintaosallisuus

Yksilön omaa toimintaa ja konkreettista osallistumista omassa lähiympäristössään

Vastuu maakuntavaltuustolla

- Maakuntavaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. (23§)

Osallistuminen maakuntalaissa

- 22 § Äänioikeus maakuntavaaleissa ja äänestys-oikeus maakunnan kansanäänestyksessä
- 23 § Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
- 24 § Aloiteoikeus
- 25 § Maakunnan kansanäänestys ja kansanäänestysaloite
- 26 § Maakunnalliset vaikuttamistoimielimet
- 27 § Vähemmistökielen vaikuttamistoimielin
- 28 § Viestintä

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti (maakuntalaki 23§)

- keskustelu- ja kuulemistilaisuuksilla sekä asukasraadeilla
- asukkaiden mielipiteiden selvittämisellä ennen päätöksentekoa
- palvelujen käyttäjien valitsemisella maakunnan toimielimiin
- palvelujen yhteissuunnittelulla- ja kehittämisellä
- osallistuvan budjetoinnin käyttämisellä
- asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteisen asioiden suunnittelun ja valmistelun mahdollistamisella

Huomioitavaa!

- Maakunnan **on sisällytettävä** niiden oikeuksien toteuttamista turvaavat velvoitteet maakunnan järjestämismvastuulle kuuluvia palveluja tuottavien
 - » yritysten
 - » yhteisöjen
 - » ja säätiöiden kanssa tekemiinsä **sopimuksiin** sekä **liikelaitoksen osalta hallintosääntöönsä**

Vaikuttamistoimielimet pakollisiksi

- Maakunnan **nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä**
- Maakunnan **vanhusneuvosto**
- Maakunnan **vammaisneuvosto**
 - » **osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistaminen**
 - » mahdollisuus vaikuttaa maakunnan toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön ja vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen maakunnassa.
- **Kielivähemmistön vaikuttamistoimielin**

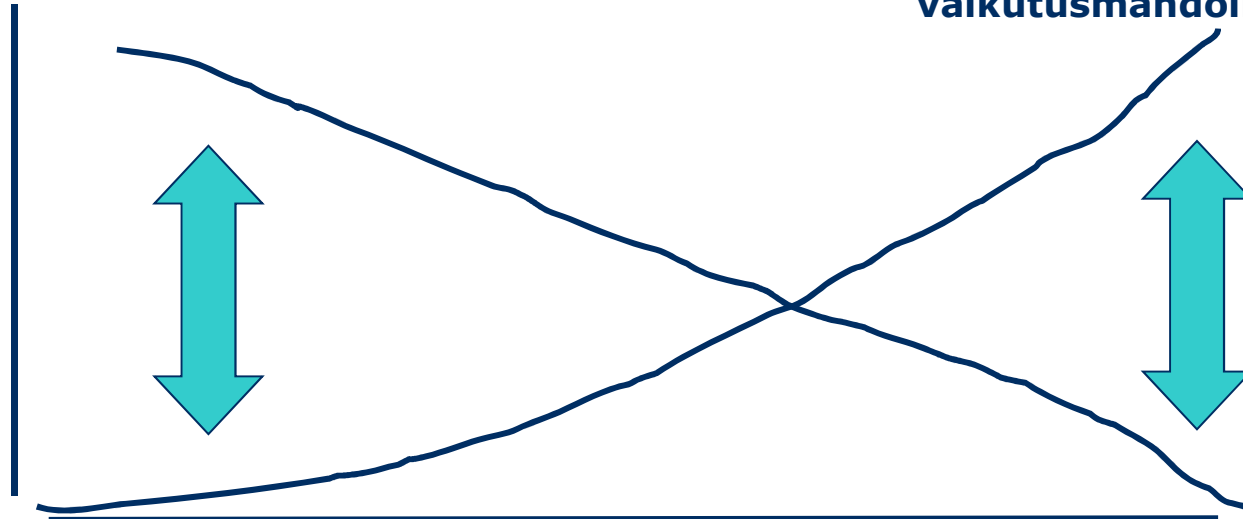
Asukasosallisuuden suunnittelun tilanne maakunnissa

- Hyvin kirjava
- Edelläkävijöitä on, samoin perässähiittäjiä
- Henkilöstön ja johdon koulutus oleellisen tärkeää
- Asukasosallisuutta maakunnissa ei voida edistää ilman osaamista

Ei osallisuuskuilua maakuntiin

**Poliitikkojen kiinnostus/
vaikutusmahdollisuus**

**Kansalaisten kiinnostus/
vaikutusmahdollisuus**

Asian määrittely

Asian valmistelu

Päätös

Toimeenpano

Tietoosallisuus

Suunnitteluosallisuus

Päätösosallisuus

Toimeenpano-osallisuus